

Informatiebericht SUA (INTERN)

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/70 Beoordeling veilig derde land - Noord-Macedonië
Kenmerk (digijust)	3365017
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2021/8 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet TOELT Noord-Macedonië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	04-06-2021
Geldig tot en met	04-06-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Noord-Macedonië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2021/8.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt geeft de IND een algemene beoordeling waar het gaat om:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Noord-Macedonië heeft TOELT op 11 mei 2021 een factsheet gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de IND beoordeeld of Noord-Macedonië asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Noord-Macedonië als veilig derde land:

Noord-Macedonië is partij bij de relevante internationale verdragen. Het verbod op refoulement is vastgelegd in artikel 14 van *de Law on international and temporary protection* van 2018. In de praktijk zijn er echter meerdere gevallen van refoulement bekend. Zo heeft in december 2012 het Europees Hof voor de Rechten van de Mens Macedonië veroordeeld vanwege medewerking aan een ontvoering en verplaatsing naar Afghanistan door de CIA van een Duits staatsburger. Hierbij is geoordeeld dat de Macedonische autoriteiten wisten of hadden kunnen weten dat er een reëel risico was op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM. Daarnaast meldde het US State Departement over verslagjaar 2017 dat asielzoekers uit landen waar een conflict woedt, zoals in Libië en Yemen, de toegang tot Noord-Macedonië en de asielprocedure werd geweigerd. Tevens schreef de Europese Commissie in 2018 dat er nog altijd gevallen worden gemeld van refoulement aan de grens. Het beschermingsmechanisme in Noord-Macedonië was volgens de Commissie onvoldoende om vreemdelingen die bescherming nodig hebben te

kunnen identificeren. Als gevolg hiervan vond in een aantal gevallen refoulement plaats. Volgens internationale organisaties zijn er sinds januari 2017 3726 vreemdelingen gedwongen teruggestuurd naar Griekenland. Echter, heeft UNHCR geconstateerd dat momenteel de toegang tot de asielprocedure in Noord-Macedonië verbeterd is ten opzichte van de voorgaande jaren en dat de zorgen omtrent het weigeren van toegang tot de asielprocedure zijn geadresseerd. Gedurende 2019 waren er geen gevallen bekend van gedwongen terugkeer van asielzoekers of vluchtelingen naar het land van herkomst.

Er werden volgens het US State Department in 2019 nauwelijks asielaanvragen ingewilligd. Uit statistieken van UNHCR blijkt dat in de periode van 1 januari 2019 tot en met 30 november 2019 0 keer asiel en, één keer subsidiaire bescherming werd verleend. In 370 gevallen werd de procedure stopgezet. In zijn algemeenheid wordt aangenomen dat veel asielzoekers Noord-Macedonië slechts als transitland zien en als zij de gelegenheid vinden doorreizen richting de EU. Dit biedt een mogelijke verklaring voor het aantal stopgezette asielprocedures.

Noord-Macedonië kent een nationale asielprocedure op grond van de *Law on International and Temporary Protection*. De toegang tot de asielprocedure is zodanig verbeterd in de afgelopen jaren. De UNHCR meldde echter wel dat het beschermingsmechanisme voor het beoordelen van de vluchtelingenstatus niet voorziet in primaire procedurele waarborgen zoals voorgeschreven in de wet. Daarnaast is er ook geen sprake van een goed functionerend systeem van rechtsbescherming. Dit zorgt voor mogelijke hinder voor de toegang tot de asielprocedure.

In de eerste acht maanden van 2019 zouden 252 migranten asiel hebben aangevraagd. Het US State Department meldde verder dat migranten die in het Transit Center for Foreigners worden vastgehouden, geen toegang tot asiel krijgen. Een asielaanvraag afkomstig van een persoon die wordt vastgehouden in het detentiecentrum voor vreemdelingen zou alleen mogelijk zijn nadat desbetreffende persoon voor de rechtbank een verklaring heeft afgelegd tegen zijn smokkelaars in een strafzaak. Daarnaast meldde een grote hoeveelheid asielzoekers, die eerder gedetineerd waren, dat zij geen detentie besluit ontvingen of deze ontvingen in een taal die zij niet machtig waren. De situatie hieromtrent is echter wel verbeterd in vergelijking met de voorgaande jaren. Zo worden vrouwen, kinderen of families in het algemeen niet meer gedetineerd. In plaats hiervan worden zij in een safe house geplaatst, welke gerund wordt door een ngo.

De UNHCR is actief in Noord-Macedonië waar zij de Macedonische autoriteiten ondersteunt bij het reguleren van de vluchtelingen- en migrantenstroom.

Erkende vluchtelingen en asielzoekers hebben in theorie toegang tot de arbeidsmarkt. Voor asielzoekers geldt dat indien hun procedure niet binnen 9 maanden is afgerond, zij een werkvergunning kunnen krijgen. Desalniettemin worden asielzoekers in de praktijk indirect beperkt in de toegang tot de arbeidsmarkt. Volgens de wet dienen vreemdelingen in het bezit te zijn van een uniek identificatienummer om een werkvergunning aan te kunnen vragen. Ondanks dat een asielzoeker wettelijk gezien het recht heeft om een werkvergunning aan te vragen indien hun procedure niet binnen 9 maanden is afgerond, heeft deze niet het recht om een identificatienummer aan te vragen. Dit is pas mogelijk op het moment dat de asielaanvraag is ingewilligd. Dientengevolge dat asielzoekers in de praktijk dus geen toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Voor wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, hebben asielzoekers al gedurende de procedure van de asielaanvraag recht op basisgezondheidsdiensten, in overeenstemming met de regelgeving inzake ziektekostenverzekering. Erkende vluchtelingen hebben recht op volledige gezondheidszorg onder dezelfde

voorwaarden als de Macedonische staatsburgers. Sinds 2019 kunnen kinderen van asielzoekers of minderjarige asielzoekers zich inschrijven op lokale onderwijsinstellingen. Daarnaast biedt de overheid, op basis van de nieuwe *Law on foreigners*, langdurige huisvesting aan vreemdelingen die international bescherming genieten, om de lokale integratie te bevorderen.

De Macedonische overheid kan subsidiaire bescherming bieden aan asielzoekers die niet geclassificeerd kunnen worden als vluchteling echter, is dit gedurende 2019 niet gebeurd.

Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Noord-Macedonië in zijn algemeenheid niet aan als veilig derde land vanwege:

- het feit dat de asielprocedure in de praktijk niet voor iedereen toegankelijk is;
- Het ontbreken van de vereiste procedurele waarborgen en vraagtekens die geplaatst kunnen worden bij de doeltreffendheid van beroepsprocedures.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.